

ZOFIA FABJANOWSKA-MICYK

BANZAI

DWIE SIOSTRY

JAPONIA DLA DOCIEKLIWYCH

Zofia Fabjanowska-Micyk

BANZAI

ilustrowała
Joanna Grochocka

Wydawnictwo Dwie Siostry
Warszawa 2015

Wyobraźcie sobie kraj podobnej wielkości co Polska, w którym żyje trzy razy tylu ludzi. Ciasno? Tak, ale tylko w największych miastach, na przykład w stolicy, która ma 13 milionów mieszkańców. Ze względu na tłok na ulicach wozy strażackie, karetki i samochody dostawcze są mniejsze niż u nas. A i tak część uliczek jest za wąska, żeby przecisnąć się nimi jakimkolwiek samochód.

Aż trudno uwierzyć, że w tym samym kraju są też wyspy, góry, lasy i równiny, gdzie nikt nie mieszka, bo panują tam zbyt trudne warunki. Przyroda jest dzika. Często zdarzają się trzęsienia ziemi (zob. s. 42–45), a ze 160 wulkanów tylko połowa pozostaje uśpiona, reszta może w każdej chwili wybuchnąć.

Taka właśnie jest **Japonia**. Leży ona u wschodnich wybrzeży **Azji** i składa się z czterech dużych wysp i aż kilku tysięcy małych i zupełnie maleńkich wysepek,

które ze wszystkich stron są oblane wodami **Oceanu Spokojnego**.

Każdy japoński uczeń, a nawet przedszkolak wie, że przez setki lat granic Japonii bronili rycerze zwani **samurajami** (zob. s. 122). I choć samurajowie już dawno zamienili zbroje na garnitury, to państwem nadal rządzi **cesarz** (zob. s. 34–36). Jego poddani wierzą, że jest potomkiem pierwszego władcy, który zasiadł na tronie ponad dwa i pół tysiąca lat temu. Było to jedenastego dnia drugiego miesiąca 660 roku przed naszą erą – dlatego 11 lutego Japończycy obchodzą święto.

6

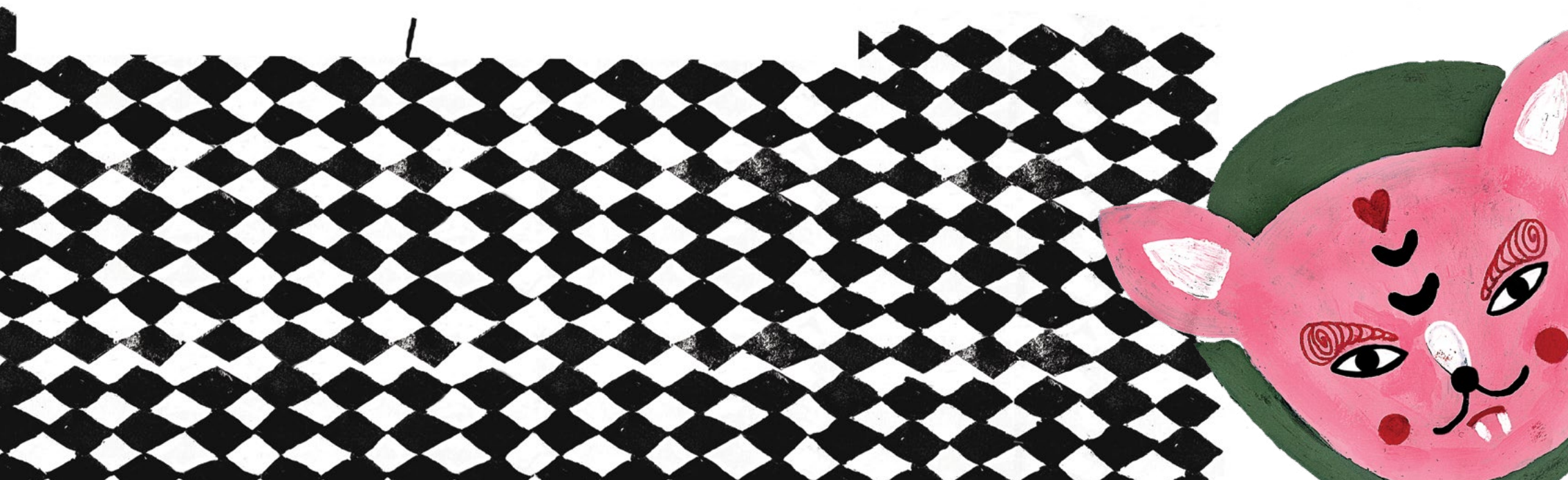
W Japonii płaci się **jenami**. Sto jenów to mniej więcej tyle co trzy złote. Niewiele, ale można za to kupić małą pamiątkę w jednym z popularnych „stujenowców”, czyli sklepów, gdzie wszystko – od porcelanowej miseczki przez pluszaka aż do pudełka ciasteczek –

kosztuje 100 jenów. W innych sklepach jest już o wiele drożej – grube japońskie portfele kryją, oprócz monet, banknoty o nominałach tysięcy jenów. Moneta stujenowa, z wizerunkiem kwiatów wiśni, wygląda bardzo ładnie, ale w portfelu nie powinno nigdy zabraknąć pięciojenówki – z dziurką w środku. Wartość ma niewielką, nie da się za nią nic kupić, za to podobno przynosi szczęście.

Japończycy mówią o swojej ojczyźnie **Nihon** albo **Nippon**. Obie te nazwy zapisują tak: **日本** (zob. s. 32–33). A kiedy bardzo się z czegoś cieszą, wołają głośno: **Banzai!** Okrzyk ten dosłownie znaczy: „Dziesięć tysięcy lat!”, a używa się go, kiedy jest co świętować – w znaczeniu: „Hurra!”, „Wszystkiego dobrego!”, „Niech żyje!”.

7

Jak to jest mieszkać w Japonii? Mówić, uczyć się i bawić, jeść i świętować po japońsku? Przeczytajcie!

STOLICA: Tokio
POWIERZCHNIA: 377 915 km²
LICZBA LUDNOŚCI: 127 milionów
JĘZYK: japoński

PARK NARODOWY
DAISETSUZAN

1 • SAPPORO

2

3 • AOMORI

H
O
K
K
A
I
D
O

SADO

23

ZAMEK MATSUMOTO

4

5

PARK NARODOWY
NIKKO

MITAKA

7 • TOKIO

KAMAKURA

8 • KAWASAKI

9

11

NAGOJA

10

GORA FUDZJI

12

KIOTO

13

NARA

15

KOBE

16

ZAMEK
HI MEJI

18

OKUNOSHIMA

25

HIROSHIMA

20

FUKUOKA

26

BEPPU

21

WULKAN
ASO

22

ZAMEK
KUMAMOTO

27

YAKUSHIMA

28

OKINAWA

{kiusiu}

{sikoku}

{H
O
N
S
H
U}

Hokkaido 北海道

1. **Park Narodowy Daisetsuzan** – żyją tu między innymi niedźwiedzie brunatne i jenoty, a w gorących źródłach można się kąpać nawet w mroźne dni.
2. **Sapporo** – największe miasto na wyspie; słynie z Festiwalu Śniegu (zob. s. 70–71) i zawodów w skokach narciarskich.

Honsiu 本州

3. **Aomori** – w sierpniu odbywa się tu Nebuta Matsuri, czyli festiwal ogromnych papierowych lampionów (zob. s. 74).
4. **Zamek Matsumoto** – jeden z najpiękniejszych zamków japońskich; ze względu na czarny kolor ścian nazywa się go też Zamkiem Kruków.
5. **Park Narodowy Nikkō** – słynie z prawie stumetrowego wodospadu Kegon i zabytkowych kolorowych pawilonów wybudowanych na cześć potężnego wojownika Tokugawy Ieyasu.
6. **Mitaka** – w tutejszym Muzeum Studio Ghibli można zobaczyć figurki, pluszaki i rzeźby przedstawiające duszka Totoro, księżniczkę Mononoke i małą czarownicę Kiki, a także zwiedzić pracownię Hayao Miyazakiego, rysownika, który ich wymyślił (zob. s. 111).
7. **Tokio** – stolica Japonii; na targu Tsukiji można kupić świeże owoce morza i ryby (zob. s. 125–127), a na obrzeżach miasta

znajduje się Sanrio Puroland, park rozrywki poświęcony słynnej Hello Kitty (zob. s. 111).

8. **Kawasaki** – mieści się tu muzeum i centrum nauki poświęcone Fujiko F. Fujiowi (naprawdę nazywał się Fujimoto Hiroshi), twórcy animowanego kota Doraemona (zob. s. 110, 111).
9. **Kamakura** – znajduje się tu Wielki Budda, posąg, który waży 93 tony, ma ponad 13 metrów wysokości i... drzwi: da się do niego wejść.
10. **Góra Fudzi** – najwyższa i najsłynniejsza góra Japonii (3776 m n.p.m.) (zob. s. 128–131).
11. **Nagoja** – znana jest z Muzeum Motoryzacji, gdzie można obejrzeć najstarsze modele Toyoty.
12. **Kioto** – jedna z dawnych stolic Japonii; można tu obejrzeć między innymi Świątynię Złotego Pawilonu ze ścianami pokrytymi prawdziwym złotem i słynne kilkukilometrowe tunele zbudowane z pomarańczowych bram torii.
13. **Nara** – pierwsza stolica kraju, pełna starych świątyń otoczonych parkami, po których biegają stada świętych jelenków.
14. **Osaka** – w styczniu odbywa się tu Doja doja Matsuri, czyli parada golasów (zob. s. 70).
15. **Kobe** – na pobliskich farmach hoduje się najcenniejsze na świecie krowy (zob. s. 127).
16. **Zamek Himeji** – ponieważ jest śnieżnobiały, nazywa się go też Zamkiem Białej Czapli; pełno w nim labiryntów i zasadzek (zob. s. 132–135).
17. **Hiroszima** – znajduje się tu słynny Pomnik Pokoju, upamiętniający zrzuconie na miasto bomby atomowej podczas drugiej wojny światowej (zob. s. 36); miasto znane jest także z pierwszej fabryki samochodów Mazda oraz z Zamku Karpia.

18. **Sikoku** 四国

Na całej wyspie uprawia się mikan, najśłodsze mandarynki na świecie.

Kiusiu 九州

19. **Beppu** – popularna miejscowość wakacyjna, pełna łaźni i basenów przy gorących źródłach.

20. **Fukuoka** – największe miasto na wyspie; słynie z pysznego jedzenia sprzedawanego na stoiskach nad rzeką Naka.

21. **Wulkan Aso** – największy aktywny wulkan w Japonii.

22. **Zamek Kumamoto** – w przeciwieństwie do wielu innych zamków japońskich prawie się nie zmienił od czasów samurajów i wojowników ninja.

23. **Sado** 佐渡

Kiedyś było tu więzienie, potem kopalnie złota; dzisiaj wyspa jest rezerwatem ibisa czubatego (*toki*).

24. **Awajishima** 淡路島

Ojczyzna japońskiego teatru lalkowego (zob. s. 88–91).

25. **Ōkunoshima** 大久野島

Kiedyś znajdowały się tu wojskowe laboratoria, w których przeprowadzano testy na królikach; laboratoria zamknięto, ale króliki zostały i teraz są atrakcją turystyczną.

26. **Miyajima** 宮島

Wyspa opanova przez święte jelonki; można tu zjeść ciastka w kształcie liścia klonu, a przy brzegu stoi w wodzie wielka brama torii (zob. s. 136–141).

27. **Yakushima** 屋久島

Mimo że temperatura otaczającego wyspę oceanu nie spada poniżej 19°C, na szczytach gór zawsze leży śnieg; na wyspie mieszka około siedmiu tysięcy makaków.

28. **Okinawa** 沖縄

Tu po raz pierwszy w Japonii pojawiło się karate (zob. s. 116, 118); u wybrzeży wyspy znajduje się rafa koralowa, a w tutejszym akwarium pływają rekiny wielorybie, które mają po 10–20 metrów długości i ważą po kilka ton.

地図検索

Palcem po mapie

15

Japonia jest wąska i długa. Jej wyspy układają się w kształt przypominający przecinek. Na tych położonych na południu nawet zimą można chodzić w koszulce z krótkim rękawem. Są tam plaże, palmy i rafy koralowe, rosną papaje, melony, mango i ananasy. Jeśli mieszkańców Tokio, Kioto czy Jokohamy najdzie ochota na egzotyczne wakacje, wcale nie muszą wyjeżdżać za granicę – wystarczy, że wybiorą się na **Okinawę**.

Wyjazd na narty to też żaden problem. Trzeba po prostu dotrzeć na znajdującą się na północy wyspę **Hokkaido**. Tu, w mieście Sapporo, odbywają się zawody w skokach narciarskich oraz festiwal rzeźb ze śniegu i lodu (zob. s. 70–71). Na wyspę można się dostać nie tylko samolotem czy łodzią, ale i pociągiem, który wiezie podróżnych najdłuższym na świecie podwodnym tunelem kolejowym.

Tokio, stolica Japonii, leży w środkowej części kraju, na największej z wysp – **Honsiu**. Zimy są tam cieplejsze niż u nas, śnieg pada rzadko i zwykle jest go mało, ale kiedy spadnie, potrafi na wiele godzin sparaliżować podmiejskie kolejki. Za to latem na Honsiu jest o wiele goręcej i wilgotniej niż w Polsce. Wiosna rozkwita różowymi płatkami wiśni (zob. s. 22–24), a jesienią wszędzie widać złote i rude liście klonów palmowych (*momiji*). Wyspa Honsiu jest bardzo długa. Oprócz Tokio mieszczą się na niej inne duże miasta: Kioto, Osaka, Jokohama, Kobe, Nagoja i Hiroszima.

16

Na zachód od Honsiu rozciągają się wyspa **Kiusiu**, z czynnym wulkanem Aso, gorącymi źródłami i słynnymi kąpieliskami, oraz wyspa **Sikoku**, na której hodzi się mandarynki.

Spis treści

目次

Wstęp	5
Palcem po mapie	15
Słoneczna kropka	18
Wiśniowa fala	22
Daj dzioobu	26
Pożyczalscy	30
Jak ten czas leci? Po cesarsku	34
Najważniejsza jest rodzina	38
Gumowe domy	42
Śniadanie na macie	47
Złodzieje w skarpetkach	50
Ratunku, jestem w łazience!	54
Itadakimasu! Smacznego!	58
Co z tą herbatą?	63
T jak kimono	66
Świętujemy – i to jak!	70
Jeden Dzień Dziecka? To za mało!	76
Bijcie w dzwony – idzie nowy rok!	80

Czarno na białym	84
Drewniane roboty	88
Małe jest piękne	92
Złamany papier	96
Młotek z kulką	101
Rozpędzone obrazki	104
Słodka kotka	108
Sztuczna inteligencja	112
Pusta ręka i miękka droga	116
Uzbrojeni wojownicy	121
Tuńczyki giganty i wyjątkowe krowy	125
Szanowna pani Fudzi	128
Zasadzki Zamku Białej Czapli	132
Wyspa świętych jelonków	136
Szerokiej drogi!	142
Słowniczek	148
Zrób to sam	153

© Copyright for the text by Zofia Fabjanowska-Micyk, 2015

© Copyright for the illustrations by Wydawnictwo Dwie Siostry, Warszawa 2015

© Copyright for this edition by Wydawnictwo Dwie Siostry, Warszawa 2015

ISBN 978-83-63696-15-3

wydanie I

www.wydawnictwodwiesiostry.pl

redakcja: Karolina Iwaszkiewicz, Magdalena Cicha-Kłak

korekta: Anna Mirkowska, Karolina Wąsowska

projekt okładki: Joanna Grochocka

skład i przygotowanie do druku: Piotr Bałdyga

druk: OZGraf Olsztyńskie Zakłady Graficzne S.A.

Wydawnictwo Dwie Siostry Sp. z o.o.

al. 3 Maja 2 m. 183

00-391 Warszawa

Dlaczego Japonię nazywa się Krajem Kwitnącej Wiśni?

Co oznacza czerwona kropka na japońskiej fladze?

Czy „daj dziobu” to na pewno „daj buziaka”?

Skąd się wzięła Hello Kitty?

**Dlaczego w Japonii złodzieje, okradając domy,
zdejmują buty?**

Ta książka to prawdziwa podróż po Japonii.

Przeczytacie w niej o japońskim piśmie i języku,
jedzeniu na macie, ceremonii picia herbaty, kimonie,
origami, sztukach walki, kreskówkach i komiksach –
i wielu innych znanych i nieznanym
japońskich osobliwościach.

Polecamy także pierwszy tom serii „Świat dla Dociekliwych” –
„Mamma mia. Włochy dla dociekliwych”.

35,90 zł

w tym 5% VAT

ISBN 978-83-63696-15-3

9 788363 696153 >

www.wydawnictwodwiesiostry.pl